

Особливості використання мобільних технологій в навчальному процесі

Козуб В.Ю.

магістрант

ПНПУ імені В.Г. Короленка

kozubvlad521@gmail.com

У сучасному світі застосування будь-якої нової технології в тій чи іншій мірі тягне за собою перебудову соціальних правил, інститутів, ролі людей і їх відносин з навколишнім середовищем, які також змінюються в результаті впливу технологій. Мобільні технології в цілому і, зокрема, їх застосування з точки зору освіти та інтеграції їх в освітні інститути, повною мірою задіяні в цих змінах, які в результаті отримують більше можливостей для розвитку і вдосконалення, ніж будь-коли раніше. Це реальність, з якою повинні зіткнутися і вже стикаються всі освітні установи і професіонали з сектора освіти.

Історія показує, що технологічний розвиток - це процес, одночасно науковий, економічний, соціальний і культурний, і ці технології є невід'ємною частиною суспільства, а не чимось зовнішнім, і впливають на нього. Технологія і суспільство не є окремими суб'єктами; вони мають симбіотичні відносини, які не можна контролювати ззовні. Мобільні технології становлять дедалі більшу частку інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Використання мобільних пристроїв, таких як мобільні телефони, за останні роки зросла настільки, що тепер вони випереджають поширення персональних комп'ютерів в сучасних професійних і соціальних контекстах. Легкодоступність цих пристроїв в повній мірі настільки проникли в засоби комунікації, спілкування та розваг людей, що рідко можна було б знайти людину в нашому суспільстві, у якого немає хоча б одного такого пристрою. Так, Seppälä [4] досліджував зручність і доцільність мобільного навчання, а також важливість педагогіки мобільного навчання і прийшов до висновку, що існує перспектива використання мобільного навчання в галузі педагогіки, яка вимагає практичних випробувань і подальших досліджень. Мобільне навчання поступово стає потенційним освітнім середовищем і допоміжним засобом в навчальному процесі.

Мобільні пристрої використовуються як для індивідуальної, так і колективної роботи студентів. Мобільні пристрої, такі як смартфони, в даний час мають весь спектр функціональності, необхідної для навчання, а їх популярність серед учнів досягла найвищого рівня. Однак впровадження мобільного навчання відбувається дуже повільно внаслідок відсутності базової педагогічної теорії. Хоча так звані «першопрохідці» і готові використовувати нові технології для педагогічних цілей, ще не ясно, чи

існують обґрунтовані теоретичні причини використання мобільних пристроїв в навчанні.

Проте, останнім часом з'явилося чимало спроб педагогічно обґрунтувати теорію мобільного навчання. Найбільш помітні дослідження були проведені Тейлором [3], який спробував оцінити мобільне навчання за допомогою проблемно-орієнтованого підходу; і Ченя [2], який виявив, що мобільне навчання привносить доповнення до основних принципів педагогіки, а саме: гостра необхідність в освіті, ініціативність в процесі набуття знань, мобільність середовища навчання, інтерактивність процесу навчання і віртуальний характер викладання.

Слід зазначити, що мобільне навчання має на увазі використання мобільної технології як окремо, так і спільно з іншими інформаційними та комунікаційними технологіями, для організації навчального процесу незалежно від місця і часу [1, с. 9]. На сьогоднішній день найбільш загальноприйнятими способами застосування мобільних пристроїв є збереження і вилучення інформації, такої як електронні книги, навчальні матеріали та розклад. Також види використання мобільних пристроїв пов'язані головним чином з функціями адміністрування, такими як календарне планування та розклад; довідкові функції, такі як електронні книги і словники; і інтерактивні функції для зворотного зв'язку (студент-викладач, студент-куратор, студент-студент і т.д.).

Слід зауважити, що мобільні пристрої та їх застосування в системі освіти здатні вивести його на новий рівень. Використання унікальних переваг мобільних пристроїв, скоріше, доповнює існуючі освітні ресурси (Підручники, інфраструктуру, обладнання, засоби підготовки і інформаційне забезпечення), а не замінює їх [1, с. 11]. Існує безліч способів і варіантів застосування мобільних пристроїв.

Мобільні технології значно прискорюють процес оцінки результатів навчання і дають студентам і викладачам можливість безперервно відстежувати досягнуті успіхи, що дозволяє виявляти проблеми в навчанні, коригувати студентами свої результати, оцінювати поточний стан процесу т.п. Одним з найважливіших застосувань мобільних пристроїв і їх додатків, на наш погляд, є їх використання в бально-рейтинговій системі, яка введена в переважній більшості вузів України. Дослідження ЮНЕСКО [1] показали, що мобільні технології вже зарекомендували себе як такі що підвищують ефективність управління освітнім процесом, а також підвищують якість комунікації між освітніми установами, педагогами, учнями та батьками. Ефективне вирішення за допомогою мобільних технологій таких завдань, як облік відвідуваності і виставлення оцінок, дозволяє викладачам приділяти більше часу власне процесу навчання [1, с. 15]. Мобільні пристрої спрощують збір даних і підвищують якість управління процесом навчання, особливо в освітніх системах, де вдається отримати доступ до Інтернет по лініях фіксованого зв'язку. Використання

мобільних технологій підвищує ефективність роботи педагогів - завдяки автоматизації процесів розподілу, збору, аналізу та документування даних про оцінки. Оцінка роботи студента проводиться миттєво і, при необхідності, відбивається в журналі, щоденнику [1, с. 15], у вигляді розроблених додатків, які дозволяють постійно підтримувати зв'язок між студентом і викладачем. За рахунок швидкого вирішення трудомістких логічних задач педагоги можуть більше часу приділяти безпосередній роботі з учнями.

Оскільки більшість часу мобільний пристрій знаходиться зі своїм власником, проводити навчання можна в будь-який час і в будь-якому місці, про що раніше не можна було і мріяти. Мобільні навчальні додатки дають користувачеві можливість вибору: він може виконати вправу, вимагаючи декількох хвилин, або повністю сконцентруватися на завданні протягом декількох годин [1, с. 16]. Завдяки подібній гнучкості для навчання можна використовувати велику перерву між заняттями або коротку поїздку в громадському транспорті, що дозволяє нудне і марне проведення часу провести з користю для самонавчання та саморозвитку.

Незважаючи на значний потенціал використання мобільних технологій в якості потужних інструментів навчання в системі вищої освіти, їх нинішнє використання, представляється переважно в рамках дидактичної, орієнтованої на викладача парадигми. Мобільні технології надають учням можливості для співпраці у створенні продуктів і обміну ними серед своїх однолітків. Потенціал, пропонований мобільними пристроями для здійснення діяльності, пов'язаної з навчанням, дуже високий, оскільки вони дозволяють виконувати певні операції, які не можуть виконуватися по-іншому (наприклад, пошук в реальному часі мультимедійної інформації з будь-якого питання). Завдяки мобільним пристроям більшість учнів можуть виконувати симуляції або робити розрахунки, отримувати живу інформацію і дані, швидко робити нотатки, використовувати словники, переглядати або слухати музичні записи, створювати і програмувати додатки, керувати пристроями і виконувати інші операції негайно ж, негайно.

Список використаних джерел

1. Рекомендації ЮНЕСКО з політики в галузі мобільного навчання. - М.: Р-МАЙСТЕР, 2015. - 43 с.
2. Chen YS. A mobile learning system for scaffolding bird watching learning / Journal of Computer Assisted Learning, №19, 2013. - 347-359 p. system for scaffolding bird watching learning / Journal
3. Josie Taylor A. Task-centred Approach to Evaluating a Mobile Learning Environment for Pedagogical Soundness / In Attewell, Jim and Savill-Smith, Carol (Eds.) Learning with mobile devices: research and development. - London, UK: Learning and Skills Development Agency, 2014. - 167-171 p.
4. Seppälä Paulina, Alamäki Harri (2016), Mobile learning and Mobility in Teacher Training, <http://ieeexplore.ieee.org/iel15/8056/22273/01039235.pdf>